

PALOVALVONTALENTOTOIMINNAN SÄÄNNÖT

Tämä ilmailutiedotus on laadittu yhteistyössä Ilmailulaitoksen Lentoturvallisuushallinnon ja Sisäasiainministeriön Pelastusosaston kesken ja tulee voimaan 1.6.2000 ja kumoaa 28.4.1999 annetun ilmailutiedotuksen OPS T2-100 muutos 2.

1 SOVELTAMISALA

Tämä ilmailutiedotus koskee palovalvontalentotoimintaa Suomen alueella.

Yleiset siviili-ilmailua koskevat säännökset ja määräykset ovat voimassa palovalvontalennoilla, lukuun ottamatta tässä ilmailutiedotuksessa erikseen annettuja poikkeuslupia.

Huom ! Metsäpalojen sammutuslentotoiminta on ilmailulain määrittämää, luvan omaavan yrityksen tai yhteisön toimintakäsikirjan mukaista ansiolentotoimintaa tai erityislentotoimintaa.

2 MÄÄRITELMÄT

2.1 *Palovalvontalennolla* tarkoitetaan tämän tiedotuksen mukaista ilma-aluksen käyttöä :

- metsä- ja maastopalojen tähytys- ja tiedustelutehtävään;
- metsä- ja maastopalojen maan pinnalla tapahtuvan sammutustyön opastustehtäviin ja sammutustyön johdon avustamiseen ja
- palokunnan ajoreittien opastamiseen.

2.2 *Sammutuslennolla* tarkoitetaan lentoyritykselle myönnetyn ansiolentoluvan tai erityislentoluvan mukaista ilma-aluksen käyttöä :

- metsä-, maasto- ja rakennuspalojen ilmasta tapahtuvaan sammutukseen ja
- edellä mainittujen palojen sammutuksen yhteydessä tarvittavaan tähytys-, johto- ja opastuslentotoimintaan.

2.3 *Metsäpalolennolla* tarkoitetaan yleiskäsitteenä sekä palovalvonta- että sammutuslentoja

2.4 *Metsäpalovalvonnan yleisjärjestelyillä* tarkoitetaan kaikkia sellaisia metsäpalolentotoimintaan liittyviä pelastusviranomaisen tekemiä järjestelyjä ja toimenpiteitä, jotka ilmailulain mukaan eivät kuulu ilmailuviranomaisen tehtäviin.

3 YHTEISTYÖ PELASTUSVIRANOMAISTEN KANSSA

Sisäasiainministeriön Pelastusosasto ohjeistaa ja valvoo metsäpalovalvonnan yleisjärjestelyjä yhteistyössä pelastuslaissa määriteltujen viranomaisten kanssa.

Palovalvontalentotoiminnasta edellä mainitun viranomaisen kanssa tehdyllä sopimuksella vastaavan ilmailukerhon tai lentoyrityksen on noudatettava tästä toiminnasta laadittuja yleisjärjestelyohjeita ja sisällytettävä nämä ohjeistot lentoja lentävien ohjaajien toistuvaiskoulutusjärjestelmään.

4 PALOVALVONTALENNOT

4.1 Palovalvontalennoilla on noudatettava ilmailulakia ja sen nojalla annettuja ilmailumääräyksiä lukuun ottamatta tässä tiedotuksessa mainittuja poikkeuksia. Poikkeuslupien väärinkäyttö käsitellään ilmailumääräysten rikkomuksena huomioon ottaen kuitenkin palotilanteiden mahdollisesti aiheuttamat erikoisolosuhteet.

4.2 Palovalvontalentoihin käytettävällä ilma-aluksella on oltava ilmailumääräyksen OPS M1-22 kohtien 5.1.1 ja 5.1.2 mukainen riittävä ilmakuljetusvastuuvakuutus (ansiolentoyritys)

tai ilmakuljetusvastuuvakuutus vähintään 300 000 mk kutakin matkustajapaikkaa kohti (yksityislentotoiminta).

4.3 Palovalvontalennolla saavat ohjaajan ja muun lennolla tarvittavan vähimmäismiehistön lisäksi olla ilman Lentoturvallisuushallinnon lupaa mukana vain kohdassa kolme (3) mainittujen Sisäasianministeriön laatimien yleisjärjestelyohjeiden määrittelemät henkilöt.

4.4 Sitoutuessaan sopimuksella vapaaehtoiseen palovalvontalentotoimintaan lentoyritys tai ilmailukerho, sen kyseiseen toimintaan nimetyt toimihenkilöt ja lentotehtäviin osallistuvat ohjaajat sitoutuvat noudattamaan viranomaisten toiminnasta antamia määräyksiä ja ohjeita. Palovalvontalentotoiminnan järjestelyistä vastaavilla viranomaisilla on oikeus antaa huomautuksia tai vapauttaa tehtävistään vapaaehtoiseen lentotoimintaan nimetyt toimihenkilöt, mikäli heidän ei katsota soveltuvan tehtäväänsä taikka he ovat muutoin menettelleet palovalvontalentotoiminnan säännöksiä ja periaatteita vastaan.

4.5 Palovalvontalennolla vähimmäismiehistönä on oltava ilma-aluksen päällikkönä toimiva palolentäjä sekä tähyistäjä, jotka täyttävät seuraavat vaatimukset:

4.5.1 Palovalvontalentoja ilma-aluksen päällikkönä vapaaehtoisena työnä saavat ilman lennoista maksettavaa korvausta suorittaa yksityislentäjän lupakirjan (PPL A) ja vähintään 150 tunnin lentokokemuksen omaavat, hyväksytyt koulutusohjelman mukaisen palovalvontalentokoulutuksen saaneet lentäjät, jotka ovat toimintaan sitoutuneen ilmailukerhon jäseniä (yksityislentotoimintaa).

4.5.2 Koulutustarkoituksessa voi vähintään 140 tunnin lentokokemuksen omaava ohjaaja toimia palovalvontalennolla oppilaana, edellyttäen, että ilma-aluksen päällikkönä toimii palovalvontalentokouluttaja.

4.5.3 Ansiolentoyrityksen hoitaessa sopimuksen perusteella palovalvontalentotoimintaa tulee ohjaajalla olla vähintään ansiolentäjän lupakirja (CPL (A/H)) ja hyväksytyt koulutusohjelman mukainen palovalvontalentokoulutus. Ennalta arvaamattoman tilanteen niin vaatiessa voidaan lennoilla tilapäisesti käyttää ansiolentäjän lupakirjan omaavia ohjaajia, vaikkei näillä olisikaan edellä mainittua palovalvontalentokoulutusta.

4.5.4 Tähyistäjänä voivat toimia lentäjän lupakirjan omaavat tai yleisjärjestelyistä vastaavan viranomaisen tehtävään erikseen hyväksymät koulutetut henkilöt.

5 PALOVALVONTALENTOKOULUTUS

5.1 Palovalvontalentoja lentävillä ohjaajilla tulee olla Lentoturvallisuushallinnon hyväksymän koulutusohjelman mukainen koulutus tai Lentoturvallisuushallinnon muutoin riittäväksi katsoma kokemus, esim. hyväksytyt koulutusohjelman mukaisella etsintä- ja pelastuspalvelulentokurssilla saatu ohjaajakoulutus. Koulutuksen järjestämisestä vastaa lennoista pelastusviranomaisen kanssa sopimuksen tehnyt yhteisö ja lentokoulutukseen tulee olla Lentoturvallisuushallinnon erikseen myöntämä lupa. Koulutusohjelmaan tulee sisällyttää tämän ilmailutiedotuksen hallinta. Jos palovalvontalentäjä ei ole lentänyt lentoa edeltävän 24 kk:n aikana valvontalentoja tulee hänen ennen lentotehtävää lentää harjoituslento palovalvontalentokouluttajan kanssa tai lentää lento oppilaana siten, että ilma-aluksen päällikkönä toimii palovalvontalentokouluttaja.

5.2 Palovalvontalentokoulutusta antavilla palovalvontalentokouluttajilla tulee olla lennonopettajan kelpuus ja palovalvontalentäjän koulutus tai edellä kohdassa 5.1 mainittu etsintä- ja pelastuspalvelukurssilla saatu ohjaajakoulutus.

5.3 Lentoturvallisuushallinto voi perustellusta hakemuksesta hyväksyä palovalvontalentokouluttajaksi myös tehtävään soveltuvan ja kokeneen palovalvontalentäjän, vaikkei tällä olisikaan lennonopettajan kelpuutusta. Asianosaisen riittävän tiedollisen ja taidollisen kokemuksen osoittamiseksi Lentoturvallisuushallinto voi järjestää kuulustelun tai kokeen ennen tämän hyväksymistä esitettyyn tehtävään.

6 PALOVALVONTALENTOTOIMINNAN POIKKEUSLUVAT JA TAVANOMAI- SESTA POIKKEAVA LENTÄMINEN PALOTORJUNNALLISTEN TOIMENPITEI- DEN NIIN VAATIESSA

6.1 Lupa minimilentokorkeuden alittamiseen tehtävän edellyttämään korkeuteen, säilyttäen kuitenkin vähintään 50 metrin (150 ft) korkeuden esteistä lukien (kts. OPS M1-15 kohta 2.1.1.) :

- maaston tai metsäpaloalueen yksityiskohtaisissa tarkastustilanteissa;
- osoitettaessa tiettyä kohdetta maassa oleville sammutusyksiköille;
- ajoneuvoja tai sammutusmiehistöä opastettaessa;
- viestirasian tai tavarankäntätilanteissa (ks. lentosäännöt kohta 3.1.2./4.5); ja
- paloalentäjäkoulutuksen hyväksytyt koulutusohjelman mukaisen koulutustoiminnan yhteydessä..

6.2 Laskeutuminen ja lentoalennus tilapäisillä laskupaikoilla :

- sammutustyön yhteydessä tarvittavan lentotoiminnan aikana (ks. paloalentäjäkoulutuksen rajausta);
- viranomaisen johdolla ja heidän valvonnassaan suoritettavan tilapäislaskupaikkojen kartoitus-
työn ja niiden soveltavuuteen liittyvän selvitystyön yhteydessä; ja
- paloalentäjäkoulutuksen hyväksytyt koulutusohjelman mukaisen koulutustoiminnan yhteydessä.

Toiminnassa on otettava huomioon ohjaajan kokemus, ilma-alueen lentokäsikirjassa asetetut vaatimukset ja vallitsevat olosuhteet.

Tällaisten laskupaikkojen käyttämiseen tulee olla maanomistajan suostumus (ks. ilmailumääräys OPS M1-6; ilmailulaki 40§ 3).

6.3 Esineiden pudotus maassa oleville sammutusyksiköille. Pudotukset voivat käsittää esi-
merkiksi:

- kiireellisten sanomien tai karttojen pudottamisen viestirasiassa sammutusyksiköille ja yleisölle
(esim. kehoitus sammuttaa luvaton nuotio);
- viestikaluston, kuten radiopuhelimen pudottamisen;
- palojen sammutustyössä tarvittavan muunlaisen välineistön ja materiaalin pudottamisen tava-
ran pudottamiskapselissa ja pakkauksissa; ja
- paloalentäjäkoulutuksen hyväksytyt koulutusohjelman mukaisen koulutustoiminnan yhteydessä.

Esineiden pudottamisessa on otettava huomioon ilmailumääräyksen OPS M1-1 muutos 4:n
(Lentosäännöt) kohta 3.1.4.
